

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Digitaliseringens inverkan på mänskliga rättigheter

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla digitaliseringens påverkan på mänskliga rättigheter, inklusive aspekter som integritet, yttrandefrihet och tillgång till information. Eleverna ska också undersöka hur digital teknik kan användas både för att främja mänskliga rättigheter och för att kränka dem, samt diskussioner kring ansvar och etik i det digitala rummet.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna redogöra för och diskutera hur digitalisering påverkar mänskliga rättigheter. Det inkluderar att kunna analysera konkreta exempel där digital teknik har använts för att både stödja och bryta mot rättigheter.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till digitalisering och mänskliga rättigheter (10 min)

- Ge en översikt av vad digitalisering innebär och hur det har utvecklats de senaste decennierna.
- Diskutera grundläggande mänskliga rättigheter som kan påverkas av digitalisering, såsom rätten till privatliv och yttrandefrihet.

Positiva effekter av digitalisering (15 min)

- Presentera exempel på hur digitalisering har främjat mänskliga rättigheter, såsom ökat tillgång till information och plattformar för aktivism.
- Diskutera hur sociala medier har möjliggjort mobilisering och spridning av medvetenhet kring mänskliga rättigheter.

Negativa aspekter av digitalisering (15 min)

- Analysera hur digitalisering också kan leda till kränkningar av mänskliga rättigheter, såsom övervakning, censur och missbruk av data.
- Ge konkreta exempel på sådana kränkningar i olika länder, inklusive diskussion om företag och staters ansvar.

Diskussion kring digital etik (10 min)

- Diskutera vikten av etik inom digitaliseringen och hur individer och organisationer kan arbeta för att skydda mänskliga rättigheter i det digitala rummet.
- Be eleverna reflektera över sina egna användarvanor och ansvar på nätet.

Avslutande reflektion och diskussion (5 min)

- Sammanfatta lektionen och ställ frågor för att engagera eleverna i diskussionen.
- Be dem tänka på hur de på individnivå kan bidra till att försvara mänskliga rättigheter online.

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får i uppdrag att skapa en kort video eller multimediapresentation som exemplifierar hur digitalisering har påverkat mänskliga rättigheter, antingen positivt eller negativt. De ska presentera sin video för klassen.
Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

Exit-ticket

1. Vad innebär digitalisering?
 - Digitalisering är en process där information och tjänster omvandlas till digitalt format, vilket skapar nya möjligheter och utmaningar.
2. Nämn en positiv effekt av digitaliseringen på mänskliga rättigheter.
 - Ökad tillgång till information och möjligheter till aktivism genom digitala plattformar.
3. Vilka negativa konsekvenser kan digitalisering ha för mänskliga rättigheter?
 - Övervakning, censur av information och potentiellt missbruk av personlig data.
4. Vad är digital etik?
 - Digital etik handlar om moral och ansvar kopplade till användning av digital teknik och hur den påverkar mänskliga rättigheter.
5. Hur kan individer skydda sina rättigheter i den digitala världen?

- Genom att vara medvetna om integritet, säkerhet och att delta i diskussioner och kampanjer kring digitala rättigheter.

Hemläxa

Eleverna ska skriva en uppsats på 400 ord där de diskuterar en specifik händelse där digitalisering antingen har främjat eller kränkt mänskliga rättigheter. De ska analysera kontexten och beskriva vilka konsekvenser det fick.

Fördjupningsuppgift

En fördjupningsuppgift kan innefatta att skriva en detaljerad forskningsrapport på 1500 ord där eleven analyserar en specifik aspekt av digitaliseringens påverkan på mänskliga rättigheter. Rapporten ska innehålla fallstudier och föreslå möjliga lösningar för att motverka negativa effekter.

Förslag för nästa lektion

Tema: Framtiden för mänskliga rättigheter

Den nästa lektionen kan handla om framtida utmaningar och möjligheter för mänskliga rättigheter i en snabbt föränderlig värld. Lektionen bör belysa hur nya teknologier, globalisering och förändrade politiska landskap kan påverka rättigheternas skydd och utveckling.

Kunskapskrav som är aktuella inkluderar att analysera kommande trender och utmaningar för mänskliga rättigheter globalt.

Förberedelser

- Samla exempel på händelser där digitalisering har påverkat mänskliga rättigheter, både positivt och negativt.
- Förbereda resurser för den efterföljande uppsatsen och fördjupningsuppgiften.
- Strukturera diskussioner kring framtida trender och möjliga scenarier för mänskliga rättigheter.